
Česká republika má malou účast na evropském výzkumu

Česká republika má malou účast na evropském výzkumu

Praha 26. října (ČTK) - Česká republika má stále nízkou účast v evropských výzkumech, zaostává za srovnatelně velkými zeměmi. Odborníci si myslí, že jednou z hlavních příčin je příležitost získat poměrně velké množství financí z místních zdrojů. Vědecké týmy se tak nemusejí zabývat složitou administrativou Evropské unie a žádají o granty doma. "Cílem ministerstva je umožnit školám a vědeckým pracovištím takové podmínky, aby nám získaly z Evropské unie co nejvíce prostředků," řekl k problému náměstek ministryně školství pro vědu a vysoké školství Petr Matějů. Podle něj by bylo určitým řešením zpřísnit podmínky pro získávání peněz z domácích zdrojů. Chce také podpořit zveřejňování výsledků hospodaření s přidělenými prostředky a informací o úspěšnosti projektů.

Podle Josefa Syky z Grantové agentury ale není zpřísnování podmínek ideální řešení. Myslí si, že k vyšší účasti přispěje zejména to, že v sedmém rámcovém programu Evropské unie pro výzkum a vývoj bude nově zahrnut také základní výzkum. Odborníci totiž poukazují na to, že Česká republika je příliš orientovaná na základní výzkum, kdežto aplikovaný výzkum, na který klade Evropská unie větší důraz, chybí.

"Evropská unie chce, aby veškerý výzkum směřoval k nějakému výsledku. Z jednoho projektu pak vzniká i více než deset patentů," vysvětluje Vladimír Albrecht z Technologického centra Akademie věd. V České republice je zatím na nízké úrovni spolupráce se soukromými firmami, které by daly pracovištím konkrétní zadání. Problémem je také nízký počet doktorandů a dalších vědeckých pracovníků. Ti často odcházejí do ciziny kvůli nízkým platům.

Zaznívají názory, že vědecké týmy z České republiky se bojí předkládat žádosti s vysokým rozpočtem, protože pak musejí odvádět vysokou daň z přidané hodnoty. Při její platbě jsou zatím diskriminovány před soukromými subjekty. Z nízkých rozpočtů pak peníze na platy pracovníků nezbývají, navíc mohou Českou republiku znevýhodňovat, protože jsou hlavně výdaje na mzdy "podezřele nízké" ve srovnání s rozpočty týmu z jiných zemí.

Problémem je podle Jitky Moravcové z Vysoké školy chemicko-technologické také to, že škola musí mít peníze dopředu, protože mnoho investic Evropská unie proplácí až zpětně.

Rámcový program má na roky 2007 až 2013 rozpočet 54 miliard eur (zhruba 1535 miliard korun). Česko vydává na výzkum a vývoj 0,6 procenta hrubého domácího produktu, spolu neveřejnými zdroji to je téměř 1,4 procenta. Průměr EU činí kolem dvou procent.

pap mkv